Liat FARRIS TWAINA
(Teatro Ebreo, Israel)

Utilizarea instrumentelor teatrale în folosul comunității

Abstract: (The Usage of Theatrical Dramatic Tools in the Service of the Community, as Active Participators) In my presentation I would present the "community theater" in Israel. Which takes place in Informal frameworks in the community: Community centers, hospitals, special needs population, and more. Community Theater is used in order to empower individuals, and groups, It develops the social skills and the community spirit of those who participate. It stimulates social change by encouraging the participants to identify issues of concerns in their own life, with common ground, and with the guidance of the professional director the actors would than translate the topics they have raised in to active dramatic play, written by the group and by the director. The emphasis is on teamwork and on the process rather than the outcome. Another example for using theater tools to enhance social, and inter personal skills, is at the theater department's work in side state schools, including preparation for matriculation exams. I will also present some info from my thesis, regarding the effects of using theater tools inside school in order to help children that suffer from loneliness to enhance their social skills.

Keywords: community theater, educational theater, social welfare, motivation, social abilities

Rezumat: Această lucrare descrie diferitele utilizări ale teatrului ca instrument de motivare socială, concentrându-se pe munca care se desfășoară în cadrul organizațiilor sociale și educaționale, cum ar fi centrele comunitare și sistemul educațional. În această lucrare sunt prezentate diferite exemple și cazuri care demonstrează valoarea socială și personală a teatrului comunitar și educațional, prin experiența unui director de teatru comunitar și profesor de teatru. De asemenea, sunt descrise diferitele etape utilizate pentru înființarea unui teatru comunitar în Israel, cum ar fi înființarea unui teatru comunitar, alocarea participanților, formarea grupului și multe altele, evidențiind caracteristicile activității teatrului comunitar așa cum este el în Israel. Lucrarea descrie, de asemenea, efectele utilizării instrumentelor teatrale în cadrul unui program de intervenție în școala gimnazială, cu un grup mic de participanți. Scopul principal al acestui studiu a fost acela de a îmbunătăți abilitățile sociale ale unui grup de elevi cu handicap social, utilizând metode din teatru. Intervenția s-a desfășurat sun forma unui atelier de lucru. Parametrii examinați au fost atitudinile negative față de colegii de grup, atitudinile pozitive față de colegii de grup, sentimentele de singurătate emoțională și socială, empatia, inițiativa, colaborarea și auto-controlul. Analiza a demonstrat o îmbunătățire semnificativă la o parte dintre acești parametri.

Cuvinte-cheie: teatru comunitar, teatru educațional, bunăstare socială, motivare, abilități sociale

Scrisoare către cititor

Când aveam 9 ani, părinții mei s-au mutat în alt oraș. Tranziția m-a forțat să îmi schimb școala și mediul social. De la un copil foarte sociabil în clasă, m-am trezit în situația de a lupta pentru locul meu în societate și, la fel ca mulți alți copii, a trebuit să trec printr-o perioadă de izolare socială care, la vremea aceea, a fost foarte dureroasă pentru mine.

Am fost salvată însă de un rol pe care l-am primit într-un spectacol de teatru organizat la școală, moment în care abilitățile mele dramatice au ieșit la lumină și, treptat, colegii mei au început să mă aprecieze mai mult, deschizându-mi, în același timp, o oportunitate socială.

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universității de Vest din Timișoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)

În continuare, mi-am continuat drumul în teatru la un liceu renumit de artă teatrală şi de acolo la Departamentul de teatru al Universităţii din Tel-Aviv, unde există un extraordinar departament numit „Teatrul comunitar”.

În articolul următor voi face o analiză a caracteristicilor unice ale teatrului comunitar din Israel şi a contribuţiei sale la bunăstarea populaţiei.

Introducere

În Israel, teatrul în folosul comunităţii este integrat ca program academic interdisciplinar în diferite departamente ale universităţilor.

În acest articol voi împărtăşi propria experienţă cu privire la mijloacele prin care educaţia culturală din Israel utilizează instrumentele teatrale în folosul comunităţii. Acesta nu este un instrument terapeutic distinct, ci mai degrabă un instrument social care urmăreşte să contribuie la bunăstarea oamenilor şi a societăţii.

Fiecare persoană simte nevoia să aparţină unui grup căruia să simtă că îi aparţine, în care să se simtă iubit, la care să contribuie şi de pe urma căruia să aibă beneficii. Oamenii sunt fiinţe sociale. Ei se străduiesc să dobândească un sentiment de apartenenţă (Adler, 1958) Conform lui Abraham Maslow, o persoană are o ierarhie a nevoilor, iar nevoia de apartenenţă este o nevoie psihologică importantă, ce se situează înaintea oricărei alte nevoi psihologice (Hasidim, 2005).

Hubbard (2001) a declarat că teatrul comunitar descrie ce se întâmplă atunci când grupuri de oameni strâns uniţi dramatizează poveştile care le definesc comunităţile. Teatrul bazat pe comunitate diferă de formele tradiţionale de dramă folclorică prin aceea că are, de obicei, ca scop principal o manifestare responsabilizatoare şi terapeutică explicită. Dramele bazate pe evenimente din comunitate au o caracteristică comună, aceea că sunt produse de şi pentru o anumită comunitate şi prezintă evenimente din acea comunitate. În plus, terapia prin artă poate elimina diferenţele de limbă şi cultură (Roth-Yaniv, Maayan şi Hazes, 1999).

În această lucrare voi pune accentul pe teatrul comunitar, aşa cum este el în Israel. Voi vorbi, de asemenea, despre modul în care şcolile din Israel utilizează instrumentele teatrale în cadrul programelor lor de consiliere.

Teatrul comunitar în Israel

Teatrul comunitar în Israel este o profesie interdisciplinară care utilizează concepte din teatru, asistenţă socială şi educaţie pentru a înţelege şi a integra mai bine oamenii în societate.

Teatrul comunitar îşi desfăşoară activitatea în cadre obişnuite din cadrul comunităţii, incluzând, dar fără a se limita la: centre comunitare, spitale, populaţia cu nevoi speciale, penitenciare, grupuri de persoane cu sindrom Down, femei care suferă din cauza violenţei domestice, adolescenţi, centre de protecţie pentru adolescenţi, grupuri de vârstnici şi unul foarte special pentru mine, grupurile de palestinieni şi israelieni, concentrându-se asupra apropierii celor două părţi. În Teatrul comunitar, accentul este pus pe munca de echipă şi proces, mai degrabă decât pe rezultat. Procesul emoţional şi social prin care trec participanţii reprezintă factorul cel mai important al acestei lucrări.

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila” Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)

Teatrul comunitar este utilizat pentru a mobiliza indivizii și grupurile să își dezvolte abilitățile sociale. Atunci când este utilizat în discuțiile de grup, teatrul comunitar stimulează schimbarea socială prin încurajarea participanților să identifice problemele care îi îngrijorează în viață și pe cele pe care le au în comun cu ceilalți. Sub îndrumarea directorilor profesioniști, actorii participanți pot translata subiectele pe care le-au adus în discuție într-o piesă de teatru activă, scrisă de grup și de director. Prin urmare, teatrul comunitar ajută la dezvoltarea abilităților sociale și a spiritului comunitar a celor care participă.

Etapele înființării teatrelor comunitare în Israel

Centrele comunitare în Israel

În Israel există centre comunitare peste tot în țară, iar aceste centre oferă activități extrașcolare pentru copii, precum și ateliere de lucru și activități sociale pentru adulți și vârstnici. În multe cazuri, aceste centre comunitare acționează ca o zonă socială sigură în care cetățenii acestei comunități pot sta.

Înființarea unui teatru comunitar

Crearea unui teatru comunitar presupune luarea în considerare a câtorva variabile.

Mai întâi trebuie alcătuit un grup de oameni cu aceleași caracteristici sau nevoi. Acest lucru este important pentru a permite comunității să se dezvolte și să comunice utilizând coduri culturale similare.

După luarea deciziei de a înființa un teatru comunitar, este important să se aleagă forma de conducere. În mod normal, aceasta este exercitată la început de directorul teatrului comunitar, singur sau împreună cu un asistent social și posibil cu un lider comunitar, de exemplu un director cultural al comunității sau un angajat în domeniul educației din sistemul penitenciar.

Alocarea participanților

Această etapă este pregătită, de obicei, în colaborare cu un oficial al comunității care este implicat în activitățile teatrale și sociale. Implicarea oficialilor comunității permite abordarea nevoilor specifice ale comunității. De exemplu, dacă grupul este dedicat adolescenților, directorul teatrului poate dezvolta un plan care să atragă tinerii și să viziteze școlile pentru a discuta implicarea acestora în teatrul comunitar. Dacă teatrul este adresat femeilor abuzate, organizatorul poate fi șeful centrului pentru femeile care suferă din cauza violenței sau un asistent social implicat. Dacă teatrul comunitar este adresat grupurile socio-economice inferioare, organizatorul poate fi șeful unui centru social comunitar.

Formarea grupului

Această etapă este realizată din două faze:

(1) Faza activă și mai vizibilă învață participanții limbajul teatral și diferite metode și tehnici de joc. O modalitate bună de a obține rezultate este prin jocurile, exerciții de improvizație, jocuri care se concentrează pe modul în care se construiește un personaj, cum se formează relațiile între personaje și alte exerciții. Aceste

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universității de Vest din Timișoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)

tehnici, utile în teatrul comunitar, sunt aceleaşi tehnici care sunt folosite în studiile repertoriului actorilor de teatru.

(2) Faza de consolidare a grupului. Această fază se realizează prin jocuri concepute să ajute participanţii să înveţe şi, în acelaşi timp, să se obţină beneficii sociale şi distracţie. Unele dintre activităţile efectuate în această fază pot include crearea unor modalităţi de dezvoltare a încrederii, prin utilizarea jocurilor încrederii, dezvoltarea interacţiunii sociale prin activităţi teatrale distractive şi sărbătorirea micilor evenimente împreună, printre alte activităţi creative.

Faza de extragere a materialului

Din experienţa mea, această fază este una foarte importantă şi delicată, întrucât membrii grupului îşi exprimă propriile experienţe prin diferite instrumente teatrale şi dramatice. Directorul trebuie să dea dovadă de sensibilitate socială, deoarece în această fază membrii grupului intră în contact cu propriile poveşti şi le împărtăşesc cu ceilalţi membri ai grupului. Din aceste materiale actorii vor scrie o piesă de teatru sub îndrumarea directorului teatrului. Acesta trebuie să aibă cunoştinţe academice şi experienţă teatrală pentru a scrie o piesă de teatru bazată pe experienţa de viaţă a membrilor teatrului.

Repetiţiile şi punerea în scenă

Teatrul comunitar este o formă de teatru alternativ, precum şi o organizaţie non-profit. Prin urmare, acesta se bucură de libertatea alegerilor artistice, printre acestea dărâmarea unor concepţii referitoare la ceea ce se numeşte „Al patrulea perete", adică stilul de teatru realistic. Directorul teatrului poate prezenta actorilor posibilităţile de acceptare a publicului în diferite moduri creative, de exemplu: piesa se poate desfăşura în mijlocul publicului în loc să fie prezentată în faţa acestuia. Posibilităţile creative de interacţiune cu publicul sunt multiple şi pot dezvolta o conexiune senzaţională între actori şi public.

După ce s-a scris piesa, încep repetiţiile. Acestea includ învăţarea textelor, construirea personajelor, a relaţiilor dintre personaje, acordând atenţie mişcării pe scenă şi tuturor detaliilor teatrale, tehnice şi de punere în scenă necesare pentru realizarea producţiei.

Faza finală va fi prezentarea efectivă a piesei în faţa sau în mijlocul publicului.

În cadrul pregătirii spectacolului vor avea loc mai multe repetiţii pentru a pregăti şi permite grupului să obţină cele mai bune performanţe.

Spectacolul în sine va aduce grupului un plus de stimulare personală şi socială. Deseori, piesa de teatru se va termina cu un dialog între actori şi public, oferind publicului posibilitatea de a pune întrebări, sporind astfel efectul emoţional de ambele părţi. O astfel de interacţiune este extrem de valoroasă atât pentru actori, cât şi pentru public. Această comunicare mutuală actor/public poate crea o legătură emoţională şi intelectuală care creşte simţul comunităţii printre participanţi.

După spectacol, grupul se va întâlni, de obicei, pentru a discuta procesele individuale şi de grup prin care au trecut cu toţii. Aceste discuţii vor include gânduri reflective şi împărtăşirea emoţiilor. Această discuţie post-producţie este importantă,

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)

fiind un fel de final sau concluzie a întregului proces de producție.

Finanțarea procesului

Proiectul poate să fie finanțat de diferite departamente guvernamentale. Printre aceste agenții se pot număra Ministerul Muncii, al Afacerilor Sociale, precum și administrațiile locale și diferite organisme care au legătură cu natura grupului sau sponsori privați.

Experiența personală, câteva exemple

În secțiunea următoare vor fi prezentate trei studii de caz în care am fost personal implicată în calitate de director al teatrului comunitar și profesor. Două dintre acestea se referă la grupurile de adolescenți într-un context teatral și unul la un grup de teatru comunitar de adulți.

Conform lui Erickson (1987), principala preocupare în adolescență este căutarea identității. Bols (1979) a inventat termenul de „procesul celei de a doua individuații" care se referă la adolescență. Bollas (2015) se referă la conceptul de „scădere temporară a ego-ului" care însoțește procesul de căutare a identității și a doua individuație. Adolescentul se detașează tot mai mult de susținerea ego-ului oferită de părinți, care devine din ce în ce mai puțin disponibilă pentru el. Scăderea ego-ului este exprimată în moduri care par a fi comportamente copilărești – o scădere a abilității de comunicare verbală, convergență, accese de furie etc. Adolescentul își consolidează relația cu grupul de prieteni, atenuând astfel sentimentele de vinovăție și anxietate care apar ca urmare a distanțării de părinții săi, experimentând roluri fără caracter obligatoriu și formându-și personalitatea proprie și pe cea sexuală.

Un exemplu de calități unice pe care un teatru comunitar le poate aduce adolescentelor, în ceea ce privește sarcinile adolescenței, pot fi văzute în grupul pe care l-am condus într-un cartier cu potențial socio-economic scăzut. Participanții erau opt fete cu vârste între 14 și 16 ani. Printre acestea se afla și Shani, o tânără care suferea de un fel de paralizie din naștere. Shani putea să meargă, cu toate că picioarele și stilul său de mers erau afectate de boala ei și păreau nefirești. Această fată de 14 ani se simțea suficient de confortabil să danseze pe scenă, în aplauzele publicului. Acesta este un exemplu de motivare pe care participanții o pot primi din partea grupului. Shani a devenit un membru valoros al grupului, atunci când celelalte fete au acceptat-o cu tot cu dizabilitatea de care suferea. Și ele erau dovada faptului că și ea se acceptase pe ea însăși. În acel moment ea a devenit un model despre felul în care o adolescentă își acceptă corpul și pe ea însăși, chiar și atunci când nu totul este perfect.

Un alt exemplu pe care l-am întâlnit nu provine direct din teatrul comunitar clasic, ci din teatrul educațional, care se desfășura în școala gimnazială; în același timp a fost influențat de spiritul teatrului comunitar. Am predat cursuri de teatru într-un cartier cu potențial socio-economic foarte scăzut. Programul a fost integrat în școală ca parte a curriculumului educațional. Copiii erau foarte entuziasmați să participe la program. Am lucrat la o piesă despre un copil care este dat în plasament la o familie. Voiam ca toți copiii să fie motivați. Așadar, în loc să există un singur rol principal, am alocat fiecărui grup de copii câte o scenă anume. Astfel, au fost trei sau patru copii care au

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universității de Vest din Timișoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)

jucat acelaşi rol. Toată lumea s-a simţit bine, deoarece toate părţile erau cumva egale.

Metoda le-a oferit copiilor un sentiment de conexiune, de competenţă, egalitate şi echitate. Aceştia au fost foarte implicaţi nu doar în producţie, ci au şi interacţionat unii cu alţii. Fiecare grup, după ce şi-a terminat partea, a devenit o echipă tehnică pentru alt grup de participanţi. Astfel, toţi s-au susţinut reciproc. La mijlocul piesei, o parte a decorului a căzut. Unii dintre elevi s-au simţit atât de implicaţi, încât au sprijinit decorul pentru toţi ceilalţi. A fost o experienţă extraordinară pentru toţi cei implicaţi.

În alt orăşel am lucrat cu un grup de adulţi. Moshe era un măturător, David era un gunoier, Olga era o mamă singură, Hana servea ceai la serviciu, iar ceilalţi participanţi proveneau din medii asemănătoare. Cu acest grup de teatru comunitar am avut o seară de dialoguri şi monologuri din cei mai mari scriitori de piese de teatru din lume. Grupul avea o conexiune socială atât de puternică, încât a rezistat mulţi ani.

Planificarea, implementarea şi evaluarea unui program de abilităţi sociale prin intermediul teatrului

În această secţiune a articolului meu voi prezenta şi unele informaţii din teza mea, referitoare la efectele utilizării instrumentelor teatrale în şcoli pentru a ajuta copiii care suferă de singurătate, ca modalitate de îmbunătăţire a abilităţilor lor sociale.

Lucrarea descrie şi analizează un program de intervenţie într-un grup mic, utilizând metode extrase din teatru. Intervenţia a avut loc sub forma unui atelier de lucru. Scopul principal al acestui studiu era îmbunătăţirea abilităţilor sociale ale grupului de elevi cu handicap social. Grupul era alcătuit din şase elevi cu handicap social şi şapte elevi cu abilităţi sociale definite. Scopul secundar al lucrării era evaluarea eficienţei intervenţiei la toţi participanţii. Al treilea scop al intervenţiei era evaluarea atelierului de lucru pentru a-l îmbunătăţi. O abordare holistică a ajutat la planificarea şi dezvoltarea proceselor grupului în timpul intervenţiei în grup. Această abordare sugera faptul că întâlnirea într-un mediu social şi instruirea privind abilităţile sociale în timpul sesiunii au avut un impact pozitiv asupra abilităţilor de interacţiune socială.

Studiul de caz s-a desfăşurat într-un liceu, în cadrul unei şcoli de şase ani din Sharon, Israel. Interacţiunea a avut loc în a doua jumătate a anului şcolar. Programul a cuprins şase sesiuni, câte o sesiune pe săptămână, fiecare sesiune având o oră.

Impactul interacţiunii a fost verificat prin chestionare care au fost împărţite înainte şi după intervenţie. Prin aceste chestionare s-au verificat abilităţile cognitive, emoţionale şi comportamentale ale participanţilor la atelierele de lucru.

Au fost examinaţi următorii parametri: atitudinile negative faţă de colegii de grup, atitudinile pozitive faţă de colegii de grup, sentimentul de singurătate emoţională şi cel de singurătate socială, empatia, iniţiativa, colaborarea şi auto-controlul. Feedback-ul participanţilor, un interviu cu dirigintele clasei şi notiţele cercetătorilor (un instrument care a documentat procesul de intervenţie) au constituit instrumente de evaluare suplimentare.

S-a descoperit că intervenţia şi-a atins doar parţial scopul. În sub-grupul elevilor cu abilităţi sociale puternice, schimbările pozitive au fost identificate în: atitudinile pozitive faţă de colegii de grup, singurătatea şi colaborarea socială. În sub-grupul elevilor cu abilităţi sociale slabe, schimbările pozitive importante au fost identificate în iniţiativă

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)

și colaborare. Conform notițelor cercetătorului și din feedback-ul participanților a rezultat faptul că participanții aveau o nevoie puternică să facă parte dintr-un grup restrâns din școală. Mai mult, aceștia au demonstrat nevoia de a avea pe cineva care să îi asculte. Din feedback-ul lor s-a constatat că atelierul de lucru a răspuns acestei nevoi a lor. S-a făcut recomandarea de a se studia programe de intervenție suplimentare care sunt destinate doar unui grup de copii și elevi care au un handicap social.

În urma recomandării pentru un program îmbunătățit, au fost discutate diferite subiecte, printre care: începerea unor planuri școlare de intervenție privind abilitățile sociale cât mai devreme posibil, evitarea sentimentelor de singurătate socială în copilăria timpurie.

În concluzie, teatrul comunitar este un mijloc foarte puternic de încurajare a individului, a comunității și a individului în cadrul comunității. Utilizarea în școli a mijloacelor teatrale pentru motivare și învățare are, de asemenea, o valoare semnificativă pentru elevi, atât din punct de vedere emoțional, cât și social.

Bibliografie

Adler, A. 1958. *You and your life*. Tel Aviv: The Alfred Adler Institute.

Blos, P. 1979. „Second individuation process". In *The Adolescent passage: developmental issues*. pp. 141-170. New York: International Press.

Boulas, c. 2015. *The Transforming Object*, in: Levi, A (ed.), Boulas's Reader. Chapters 1, 39-63. Tolat sefarim.

Erickson, E. H. a. 1987. *Identity: Youth and Crisis*. Tel Aviv: Sifriat Poalim.

Farris-Twaina Liat, "Planning, Implementation and Evaluation of a Social Skills Program Using Drama", (L. 2007) Master Thesis, University of Tel-Aviv, Israel.

Hasidim, Y. 2005. *Human resources management from a Jewish angle, to place Maslow on the head – Part II. Human Resources*, 211, 47-44.

Hubbard, Robert. 2001. "Drama and Life Writing." *Encyclopedia of Life Writing: Autobiographical and Biographical Forms*; Volume 1 A-K. Ed Margarette Jolly. Chicago: Fitzroy Dearborn Publishers. 285-287.

Yaniv R., Maayan S., Y., and Hazan, A. 1999. „The first aspects of a tripartite meeting: art, culture and therapy, art therapy in the Druze sector in Israel". In: *Issues in Education, in particular,* 14, 1, 105-114.

BDD-A29003 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universității de Vest din Timișoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:09:33 UTC)